

Challenges and Solutions of Access to Email Account after User`s Death In US Law

*Mohammadreza Irannezhad*¹, Hamid Azizimoradpour², Farhad Parvin³*

1. Ph.D. Student in Private Law, Faculty of Law, Theology and Political science, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

*. **Corresponding Author:** mohammadrezairannejad@gmail.com

2. Ph.D. in International Law, Researcher of Intellectual Property Rights, Faculty of Law and Political Sciences, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran.

Email: hamidazizimp@gmail.com

3. Associate Professor, Department of Private Law, Faculty of Law and Political Sciences, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran.

Email: fa.parvin@gmail.com

S.D.I.L.
The SD Institute of Law
Research & Study

Publisher:
Shahr-e- Danesh
Research And Study
Institute of Law

Article Type:
Original Research

DOI:
10.48300/JLR.2021.292503.1690

Received:
25 May 2021

Accepted:
16 September 2021

Published:
10 December 2022

A B S T R A C T

Need and will for communicating with others during years has led different technological developments remarkably through Email. Emails cover a large scale of purposes including personal and commercial objectives. Besides request for an email service, any user gets engaged with an agreement which determines provisions and destiny of the email account after death. According to the terms of services of most of internet service providers, there isn't any possibility for access to email account or transferring the contents after user`s death. This problem has made a challenge for beneficiaries and heirs and has encouraged legal systems and courts to find proper solutions for overcoming this challenge. This article tries to illustrate the challenges of access to email account after user`s death and offer proper solutions to prevent and overcome these challenges .The

Copyright & Creative Commons:

© The Author(s). 2021 Open Access. This article is licensed under a Creative Commons Attribution Non-Commercial License 4.0, which permits use, distribution and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited. To view a copy of this licence, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>.

methodology which has been used in this article for illustrating and analyzing the issue is descriptive – analytic. According to this research, internet service providers mention some factors such as protecting the user’s privacy, administrative and financial concerns and respect to the terms of services as an excuse for transferring the copyright contents of emails to the heirs and other legal representatives. In this line there are some solutions such as legislation, digital estate planning services, agreement in the form of private contracts and injunction.

Keywords: Email, Digital Asset, Terms of Services, Privacy.

Excerpted from the Master's thesis entitled "Challenges of copyright transfer of emails after death and user stone", Allameh Tabataba'i University, Faculty of Law and Political Sciences.

Funding: The author(s) received no financial support (funding, grants, and sponsorship) for the research, authorship, and/or publication of this article.

Author contributions:

Mohammadreza Irannezhad: Conceptualization, Methodology, Formal analysis, Investigation, Resources, Writing - Original Draft, Writing - Review & Editing, Supervision, Project administration.

Hamid Azizimoradpour: Formal analysis, Supervision, Project administration, Resources.

Farhad Parvin: Formal analysis, Supervision, Project administration, Resources.

Competing interests: The authors declare that they have no competing interests.

Citation:

Irannezhad, Mohammadreza, Hamid Azizimoradpour & Farhad Parvin. “Challenges and Solutions of Access to Email Account after User’s Death In US Law” *Journal of Legal Research* 21, no. 51 (December 10, 2022): 391-417.

E x t e n d e d A b s t r a c t

Need and will for communicating with others during years has led different technological developments remarkably through Email. Emails cover a large scale of purposes including personal and commercial objectives. Besides request for an email service, any user gets engaged with an agreement which determines provisions and destiny of the email account after death. When internet service developers created online platforms and services, having an essential attention to the destiny of such accounts after user's death was unpredictable. In the way of determining how to manage these digital assets after user's death, strong principles such as user's privacy, contract, property and freedom of information place in a conflicting area. Nowadays also the method of facing these accounts after user's death is a challenging subject. Internet service providers are the main core of internet: They provide infrastructures which are necessary for making connection among internet users. Digital asset which has been saved in a digital instrument can be transferred to the legal representatives after death and other similar events. But this problem becomes much harder when these assets are saved in a digital instrument which belongs to third person or in an electronic cloud space which are managed by internet service providers (for example: email service providers). In this line the connection between digital assets and theirs transformation after death has been much complicated, because the state of social media as an asset has been remained indefinite. In addition this lack of transparency is also applied about emails which there isn't any definite legal principle related to their property rights and inheritability, so that the need of a proper classification of digital assets as an appropriative asset is clear and the outcomes of it's absence is so serious. If such rights remain unknown, digital assets lose their importance among users. Economic and intellectual value of these assets can help us to accept them as an asset. According to the terms of services of most of internet service providers, there isn't any possibility for access to email account or transferring the contents after user's death. Most of internet service providers like Google and Yahoo, have put non-transferability term of email contents or in other word impossibility of inheriting this contents and access to email account after user death in their terms of services even have emphasized on deleting the contents after Users death. This issue becomes a challenge when the contents of these emails are from a high economic and intellectual value as a digital property and any obstacle for accessing to them, imposes damage to the account user or other probable beneficiaries. For example: Google's terms of services prevent from any transfer or exploitation of email account after user's death. These terms mention that user has the copy right and

other rights related to the data. These terms also don't clarify how should digital personality be transferred after death. Nevertheless every effort for accessing the email account after user's death, leads to an infringement of terms of services. Yahoo's terms of services also emphasis on deleting the email account after receiving death certificate. Generally speaking, email service providers have the top hand against users and their heirs, due to the lack of transparency in this issue. This problem has made a challenge for beneficiaries and heirs and has encouraged legal systems and courts to find proper solutions for overcoming this challenge. This article tries to illustrate the challenges of access to email account after user's death and offer proper solutions to prevent and overcome these challenges .The methodology which has been used in this article for illustrating and analyzing the issue is descriptive – analytic. According to this research, internet service providers mention some factors such as protecting the user's privacy, administrative and financial concerns and respect to the terms of services as an excuse for transferring the copyright contents of emails to the heirs and other legal representatives. In this line there are some solutions such as legislation, digital estate planning services, agreement in the form of private contracts and injunction.

چالش‌ها و راهکارهای دسترسی به حساب کاربری ایمیل بعد از فوت کاربر «در حقوق ایالات متحده آمریکا»

محمد رضا ایران نژاد*^۱، حمید عزیزی مرادپور^۲، فرهاد پروین^۳

۱. دانشجوی دکتری حقوق خصوصی، دانشکده حقوق، الهیات و علوم سیاسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

*نویسنده مسؤل: Email: mohammadrezairannejad@gmail.com

۲. دکتری حقوق بین‌الملل، پژوهشگر حقوق مالکیت فکری، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ایران.

Email: hamidazizimp@gmail.com

۳. دانشیار، گروه حقوق خصوصی، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ایران.

Email: fa.parvin@gmail.com

چکیده:

نیاز و اراده برای ارتباط با دیگران در طول سال‌ها منجر به پیشرفت‌های تکنولوژیکی متعددی از جمله ارتباطات ایمیلی شده است. ایمیل‌ها دامنه گسترده‌ای از مقاصد را شامل مقاصد شخصی و تجاری پوشش می‌دهند. هم‌زمان با درخواست برای استفاده از خدمات ایمیلی، کاربر ناگزیر به پذیرش قراردادی می‌شود که شروط استفاده و سرنوشت حساب کاربری را پس از مرگ وی مشخص می‌نماید. طبق شروط ارائه خدمت بیشتر ارائه‌کنندگان خدمات اینترنتی، امکان دسترسی به حساب کاربری و یا انتقال محتوای این حساب‌ها پس از فوت کاربر وجود ندارد. این موضوع، تبدیل به چالشی برای ذی‌نفعان احتمالی و وراثت شده است و نظام‌های حقوقی و مراجع قضایی را به سمت یافتن راهکارهای مناسب برای غلبه بر این چالش سوق داده است. هدف این مقاله، تبیین چالش‌های دسترسی به حساب کاربری ایمیل بعد از فوت کاربر و ارائه راهکارهای مناسب برای پیشگیری و غلبه بر این چالش‌ها به روش تحلیلی - توصیفی

کپی‌رایت و مجوز دسترسی آزاد:

کپی‌رایت مقاله در مجله پژوهش‌های حقوقی نزد نویسنده (ها) حفظ می‌شود. کلیه مقالاتی که در مجله پژوهش‌های حقوقی منتشر می‌شوند یا دسترسی آزاد هستند، مقالات تحت شرایط مجوز Creative Commons Attribution-Non-Commercial License 4.0 منتشر می‌شوند که اجازه استفاده، توزیع و تولید مثل در هر رسانه‌ای را می‌دهد، به شرط آنکه به مقاله استناد شود. جهت اطلاعات بیشتر می‌توانید به صفحه سیاست‌های دسترسی آزاد نشریه مراجعه کنید.

پژوهش‌کده حقوق

نوع مقاله:
پژوهشی

DOI:

10.48300/JLR.2021.292503.1690

تاریخ دریافت:
۴ خرداد ۱۴۰۰

تاریخ پذیرش:
۲۵ شهریور ۱۴۰۰

تاریخ انتشار:
۱۹ آذر ۱۴۰۱

است. طبق پژوهش حاضر، شرکت‌های ارائه‌کننده خدمات ایمیلی، عواملی نظیر لزوم حفظ حریم خصوصی کاربر، نگرانی‌های مالی - اداری و احترام به شروط توافق ارائه خدمت را به عنوان بهانه‌ای برای عدم انتقال محتوای ایمیل‌ها به وراث و سایر نمایندگان قانونی کاربر متوفی مطرح می‌سازند. در این راستا راهکارهایی نظیر قانونگذاری، خدمات برنامه‌ریزی دارایی‌های دیجیتال، توافق در قالب قراردادهای خصوصی و اخذ دستور قضایی پیشنهاد شده است.

کلیدواژه‌ها:

ایمیل، دارایی دیجیتال، شروط ارائه خدمت، حریم خصوصی.

برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد با عنوان «چالش‌های انتقال کپی‌رایت ایمیل‌ها پس از مرگ و حجر کاربر»، دانشگاه علامه طباطبایی، دانشکده حقوق و علوم سیاسی.

حامی مالی:

این مقاله هیچ حامی مالی ندارد.

مشارکت نویسندگان:

محمدرضا ایران‌نژاد: نظارت، مدیریت پروژه، تحلیل، تحقیق و بررسی، منابع، نوشتن - پیش‌نویس اصلی، نوشتن - بررسی و ویرایش، مفهوم‌سازی، روش‌شناسی.
حمید عزیزی مرادپور: نظارت، مدیریت پروژه، تحلیل، منابع.
فرهاد پروین: نظارت، مدیریت پروژه، تحلیل، منابع.

تعارض منافع:

بنابر اظهار نویسندگان این مقاله تعارض منافع ندارد.

استناددهی:

ایران‌نژاد، محمدرضا، حمید عزیزی مرادپور و فرهاد پروین. «چالش‌ها و راهکارهای دسترسی به حساب کاربری ایمیل بعد از فوت کاربر «در حقوق ایالات متحده آمریکا»». مجله پژوهش‌های حقوقی ۲۱، ش. ۵۱ (۱۹) آذر ۱۴۰۱: ۳۹۱-۴۱۷.

مقدمه

دارایی دیجیتال، دارایی است که به صورت یک رمزگذاری عددی عینیت یافته در قالب دوتایی ظاهر می‌شود. برای مثال، اطلاعات ذخیره شده در اینترنت، عکس‌ها، اطلاعات حساب، ویدئوها، اسناد الکترونیکی، نرم‌افزارها، ایمیل‌ها و اپلیکیشن‌های دیجیتال، انواعی از دارایی‌های دیجیتال هستند. همه دارایی‌های دیجیتال باید در یک محیط فیزیکی متعلق به مالک، شخص ثالث یا در فضای ابر اطلاعاتی ذخیره شوند. توسعه ابر اطلاعاتی، اجازه ذخیره دارایی دیجیتال در فضای اینترنت را می‌دهد. بسیاری از این دارایی‌ها در ابرهای اطلاعاتی ذخیره شده‌اند و از طریق یک حساب کاربری امن، قابل دسترس می‌باشند.^۱ زمانی که توسعه‌دهندگان خدمات اینترنتی، خدمات و پلتفرم‌های آنلاین را ایجاد نمودند، توجه اساسی به سرنوشت این حساب‌ها پس از فوت کاربر، غیرقابل تصور بود. اکنون نیز نحوه برخورد با این حساب‌ها پس از فوت کاربران، یک موضوع چالش‌برانگیز است. در تعیین چگونگی مدیریت این دارایی‌ها پس از فوت کاربر، اصول قدرتمندی شامل حریم خصوصی، قرارداد، دارایی و آزادی اطلاعات، با یکدیگر در تعارض قرار می‌گیرند.^۲ ارائه‌کنندگان خدمات اینترنتی (ISPs)،^۳ محور اصلی اینترنت می‌باشند: آنها کاربران و تولیدکنندگان محتوا را قادر به برقراری ارتباط برخط با یکدیگر می‌سازند. دارایی دیجیتالی که در یک ابزار دیجیتال ذخیره شده است، می‌تواند پس از فوت یا سایر حوادث، مانند سایر دارایی‌های مالک آن، در اختیار دیگران (وراث، امین، قیم و...) قرار گیرد؛ اما مشکل زمانی حاد می‌شود که این دارایی‌ها در ابزار دیجیتال شخص ثالث یا در فضای ابر الکترونیکی مدیریت شده توسط ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی^۴ (به عنوان مثال، ارائه‌دهندگان خدمات ایمیلی) ذخیره شده‌اند. در همین راستا، ارتباط بین دارایی‌های دیجیتال و انتقال آنها پس از مرگ، پیچیده‌تر شده است زیرا جایگاه رسانه‌های اجتماعی به عنوان دارایی، نامعلوم مانده است. همچنین، این فقدان شفافیت در خصوص ایمیل‌ها که رویه قانونی مشخصی در ارتباط با حقوق مالکیت و توارث آنها وجود ندارد، صدق می‌کند؛ به گونه‌ای که نیاز به طبقه‌بندی مناسب دارایی‌های دیجیتال به عنوان دارایی قابل تملک،

1. Jamie Hopkins, "After life in the Cloud: Managing a Digital Estate", *Hasting Science And Technology Law Journal* 5:2 (2013): 211-2, accessed August 25, 2020.

2. Natalie M. Banta, "Death and Privacy in the Digital Age", *North Carolina Law Review* 3 (2016): 927, accessed August 24, 2020.

3. Internet Service Providers

۴. لازم به ذکر است که این نوع شرکت‌های بین‌المللی که در اصطلاح انگلیسی به ISP معروف می‌باشند با ارائه‌کنندگان خدمات اطلاع‌رسانی و اینترنت در ایران (رسا) که با همین اصطلاح معروف هستند، فرق دارند.

واضح و پیامدهای فقدان آن، بسیار جدی است. اگر چنین حقوقی شناسایی نشوند، این دارایی‌ها برای همیشه با مرگ مالک آنها به فراموشی سپرده می‌شوند. بررسی در خصوص اینکه این دارایی‌ها واجد ارزش پولی هستند یا خیر، می‌تواند در شفاف‌سازی در خصوص دارایی بودن آنها، کمک کند.^۵

تشخیص تفاوت بین دارایی دیجیتال و حساب دیجیتال، بسیار مهم است. برای مثال، ورثه صاحب حق نسبت به یک دارایی دیجیتال، ضرورتاً نسبت به حساب دیجیتالی که دارایی دیجیتال در آنجا ذخیره شده است، حقی ندارند. بخشی از دلیل این تفاوت رفتار این است که حساب‌های دیجیتال بر اساس شرایط ارائه خدمت ممکن است قابل انتقال نباشند. اگر حساب کاربری، غیرقابل انتقال باشد، بنابراین حق دسترسی به آن با مرگ کاربر خاتمه می‌یابد؛ اگرچه محتوای حساب، متعلق به متوفی است. با وجود این، جایگاه ایمیل مبهم است، زیرا در خصوص قابلیت توارث آن ابهاماتی وجود دارد. به لحاظ نظری، ایمیل باید مانند نامه‌های خصوصی، قابل توارث باشد. در واقع تلاش‌های متعددی برای مقایسه ایمیل با ذخیره و انتقال نامه‌های فیزیکی صورت گرفته است؛ اما بسیاری از این بحث‌ها با یک توافق در قالب شروط ارائه خدمت یا قوانین متعدد حفظ حریم خصوصی، با ناکامی مواجه می‌شوند.^۶

حقوق مالکیت متجلی در ساختار ایمیل، از تشخیص حقوق عرفی نسبت به مالکیت مکاتبات شخصی ناشی می‌شود؛^۷ اما بسیاری از ارائه‌کنندگان خدمات اینترنتی مانند یاهو و گوگل، در شروط ارائه خدمت خود، شرط فقدان قابلیت انتقال محتوای ایمیل‌ها و یا به نوعی، فقدان قابلیت توارث این محتوا و امکان دسترسی به حساب کاربری ایمیل با فوت کاربر را گنجانده‌اند و حتی اشاره به پاک شدن محتوای ایمیل‌ها با فوت کاربر نموده‌اند. موضوع زمانی تبدیل به یک چالش می‌شود که محتوای اطلاعاتی این ایمیل‌ها به عنوان یک دارایی دیجیتال، دارای ارزش اقتصادی و معنوی بالایی باشد و عدم دسترسی به آنها، دارنده حساب کاربری یا سایر ذی‌نفعان احتمالی (وراث، طلبکاران و ...) را متحمل زیان نماید. به عنوان مثال، اثری ادبی - هنری که توسط دارنده حساب کاربری برای ناشی ارسال شده است و دسترسی به نسخه اصلی آن به دلایلی نظیر پاک شدن فایل مربوطه در کامپیوتر ارسال‌کننده پیام امکان‌پذیر نیست را در نظر بگیرید. حال اگر به دلیل فوت ارسال‌کننده پیام و صاحب اثر، امکان

5. Rachael E Ferrante, "The relationship between digital assets and their transference at death: It's complicated", *Loyola Journal of Public Interest Law* 15:1 (2013): 42, accessed August 20, 2020.

6. Ashley F. Watkins, "Digital Properties and Death: What Will Your Heirs Have Access to after You Die?", *Buffalo Law Review* 62 (2014): 199-203, accessed September 8, 2020.

7. Ned Snow, "A Copyright Conundrum: Protecting Email Privacy", *Kansas Law Review* 55 (2007): 510, accessed September 22, 2020.

دسترسی به ایمیل وی نباشد و دریافت‌کننده پیام نیز همکاری لازم را ننماید، کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر از بین خواهد رفت. لذا با اثبات اینکه محتوای ایمیل‌ها یک دارایی دیجیتال محسوب می‌شود و می‌بایست مانند سایر دارایی‌های فیزیکی و ملموس شخص متوفی، قابلیت توارث و مدیریت توسط نمایندگان قانونی این اشخاص داشته باشند، می‌توان از حفظ حقوق مادی و معنوی محتوای کیپی رایتی ایمیل‌ها پس از فوت کاربر، اطمینان حاصل نمود. بدیهی است که قوانین و مقررات مرتبط با حریم خصوصی، قراردادهای خصوصی بین شرکت‌های ارائه‌کننده خدمات اینترنتی و کاربران، قوانین مالکیت فکری، قوانین مرتبط با اموال متوفی و رویه قضایی کشورها در به رسمیت شناختن ایمیل به عنوان یک دارایی دیجیتال مشمول کیپی رایت، متفاوت می‌باشند و چالش‌هایی برای انتقال حقوق مرتبط پس از مرگ ایجاد می‌نمایند.

۱- چالش‌های دسترسی به حساب کاربری ایمیل

۱-۱- چالش‌های مرتبط با سیاست‌ها و قراردادهای شرکت‌های ارائه‌کننده خدمات

ایمیلی

۱-۱-۱- سیاست کلی شرکت‌های ارائه‌کننده خدمات ایمیلی

طبق شروط ارائه خدمت گوگل، ارائه‌کننده پیشرو خدمات ایمیلی، محتوایی که کاربران «بارگذاری، تأیید، ذخیره، ارسال یا دریافت» می‌کنند، متعلق به کاربران است.^۸

شروط ارائه خدمت گوگل، انتقال یا ارائه مجوز بهره‌برداری از حساب کاربری ایمیل به شخص دیگر را منع می‌کند، همچنین بیان می‌کند که کاربر، کیپی رایت و دیگر حقوق مرتبط با داده‌ها را در اختیار خواهد داشت. این شروط، چگونگی انتقال شخصیت دیجیتال را پس از مرگ، همچنان مبهم باقی می‌گذارند. در نتیجه ممنوعیت گوگل برای انتقال و یا اجازه بهره‌برداری حساب کاربری، هر تلاشی برای دسترسی به حساب کاربری اشخاص پس از مرگ، موجب نقض شروط ارائه خدمت می‌شود.^۹

در ادامه می‌توان به چند مورد دیگر اشاره نمود:

8. Edina Harbinja, "Legal Nature of Emails: A Comparative Perspective", *Duke Law And Technology Review* 4:1 (2015): 227 accessed September 13, 2020.

9. Noam Kutler, "Protecting your online you: new approach to handling your online persona after death", *Berkeley Technology Law Journal* 26 (2011): 1648, accessed August 20, 2020

گوگل: طبق سیاست این شرکت، کاربران می‌توانند برنامه‌ریزی حساب کاربری جی‌میل، عکس‌های پیکاسا^{۱۱} و ویدئوهای یوتیوب را مدیریت کنند. همچنین کاربران می‌توانند دارایی‌های دیجیتال را وصیت کنند.

تویتر: بر اساس سیاست این شرکت ارائه‌کننده خدمت اینترنتی، توییت‌ها و حساب کاربری با ارائه گواهی فوت، پاک می‌شوند.^{۱۱}

یاهو: طبق سیاست این شرکت، حساب کاربری، با ارائه گواهی فوت، پاک می‌شود.^{۱۲} آی‌کلود^{۱۳} اپل، طبق شروط تعیین شده^{۱۴}، اجازه دسترسی به وراثت را نمی‌دهد و مستلزم اعلام موافقت کاربران مبنی بر غیرقابل انتقال بودن حساب کاربری است؛ همچنین هرگونه حقی برای دسترسی به حساب کاربری اپل یا محتوای آن، با مرگ خاتمه می‌یابد.^{۱۵}

شرکت‌های ارائه‌کننده خدمات اینترنتی، نگرش واحدی در خصوص اینکه آیا دسترسی به حساب کاربری یا محتوای حساب کاربری، قابل توارث است یا خیر، ندارند.^{۱۶}

به‌طورکلی، شروط توافق ارائه خدمت یا سیاست‌های شرکت ارائه‌کننده خدمات اینترنتی، یکی از ۴ نگرش عمومی به قابلیت انتقال دارایی‌های دیجیتال پس از مرگ را دنبال می‌کنند:

- شرط یا سیاست قراردادی که صراحتاً انتقال حساب کاربری یا به‌طورکلی، هرگونه انتقال را

10. Picasa

۱۱. تویتر هم مثل فیس‌بوک به وصی کاربر اجازه می‌دهد حساب کاربری را حذف کند. تویتر به روشنی اعلام کرده است که کاربر تنها فردی است که حق دسترسی مستقیم به اطلاعات آنلاین خودش را دارد: «به دلایل امنیتی نمی‌توانیم اجازه دسترسی به حساب کاربری فرد فوت‌شده را به فرد دیگری، فارغ از هر نسبتی که با او دارد، بدهیم.»

12. Gaurav Hooda, "Who Inherits a Selfie Vis a Vis :The Future of Digital Wills", *Supremo Amicus* 3(2018): 7-9, accessed September 9, 2020.

13. iCloud

۱۴. طبق قوانین اپل، زمانی که فردی فوت می‌کند، حساب کاربری او نیز همراه او می‌میرد. این بدان معناست که تمامی داده‌های مرتبط با حساب کاربری فرد، از جمله آهنگ‌ها، فیلم‌ها، موزیک و مهم‌تر از همه اعتبار مالی وی از بین می‌رود! برای دسترسی به رمز عبور حساب کاربری فرد فوت‌شده احتمالاً به رأی دادگاه نیاز خواهید داشت. گرچه منابعی غیررسمی، اقدام از طریق ایمیل iTunesStoreSupport@apple.com را پیشنهاد کرده‌اند و ممکن است در صورت مکاتبه با این ایمیل، به شکایت قانونی نیاز نباشد.

15. Justin Ian M. Manjares, "Exploring Digital Assets as a legal Concept for the Transmissibility of a Decedent's Digital Assets to His Heirs", *Juris Doctor, Ateneo De Manila Universit* (2019): 43, accessed August 15, 2020.

16. Natalie M. Banta, "Property Interests in Digital Assets: The Rise of Digital Feudalism." *Cardozo Law Review* 3(2017): 1119, accessed September 8, 2020.

ممنوع می‌کند؛

- شرط یا سیاست قراردادی که به‌طور کلی انتقال را ممنوع می‌کند اما با اجازه ارائه‌دهنده خدمت،

آن را مجاز می‌داند؛

- شرط یا سیاست قراردادی که صراحتاً قابلیت انتقال را پس از مرگ با ارائه اسناد معین، تجویز

می‌کند؛

- شرط یا سیاست قراردادی که در خصوص قابلیت انتقال حساب کاربری بر اثر مرگ، ساکت

است.

علاوه‌براین چهار نگرش مستقیم، برخی توافقات شامل شروطی می‌شوند که محدودکننده انتقال دارایی‌ها بر اثر مرگ می‌باشند. برای مثال، برخی شروط توافق‌نامه ارائه خدمت، به ارائه‌کننده خدمت اجازه خاتمه دادن به حساب کاربری را در هر زمانی به هر دلیل می‌دهند که می‌تواند برای توجیه سیاست منع انتقال بر اثر مرگ، به کار گرفته شود. چنین شرطی می‌تواند برای خاتمه دادن به حساب کاربری شخص متوفی استفاده شود صرف‌نظر از اینکه کاربر اراده به وصیت حساب کاربری خود داشته باشد یا خیر. دیگر توافقات، مقرر می‌دارند ارائه‌کننده خدمت، تنها در صورت نقض توافق از سوی کاربر، حساب کاربری را خواهد بست. برای آن دسته قراردادهایی که انتقال حساب را منع می‌کنند، تلاش برای گنجانیدن شرط قابلیت انتقال حساب بر اثر مرگ، ممکن است با مخالفت ارائه‌کننده خدمت مواجه شود.^{۱۷}

در مجموع طبق رویه قضایی، بر اساس دکترین عدم عقلانیت، دادگاه‌ها می‌توانند شروطی را که هم در عمل (برای خواندن یا فهمیدن، دشوار هستند یا بر اساس قاعده «قبول یا ترک شرط») پیشنهاد شده‌اند) و هم به طور ذاتی غیرعقلایی (بی‌دلیل، سخت و نامناسب) می‌باشند را بی‌اعتبار اعلام نمایند. همچنین، اصلاحات یک‌طرفه در خصوص قراردادهای موجود، باید شرط ضمنی حسن نیت و رفتار منصفانه را تأمین نماید.^{۱۸}

۱-۲- چالش‌های مرتبط با مالکیت و انتقال آن در قراردادهای دارایی دیجیتال

مالکیت به عنوان طیفی از حقوق تعریف می‌شود که نه‌تنها امتیاز استفاده از برخی حقوق در زمان حیات را شامل می‌شود، بلکه انتقال آن پس از مرگ را نیز دربرمی‌گیرد. دادگاه عالی آمریکا، قدرت انتقال پس

17. Natalie M. Banta, "Inherit the cloud: the role of private contracts in distributing or deleting digital assets at death", *Fordham Law Review* 83 (2014): 817-8, accessed September 16, 2020.

18. David Horton, "Indescendibility", *California Law Review* 3(2014): 568, accessed August 13, 2020.

از مرگ را به عنوان یکی از اساسی‌ترین عناصر در مجموعه حقوق که معمولاً به عنوان مالکیت از آن یاد می‌شود، در نظر می‌گیرد.^{۱۹} با مطالعه دقیق قراردادهای دارایی‌های دیجیتال، مشخص می‌شود که فرض اساسی این‌گونه قراردادها این است که دارندگان حساب کاربری، حق مالکیت بر این دارایی‌ها دارند که می‌تواند توسط شروط قراردادی، اصلاح و تعدیل شود. این قراردادها بر اساس حقوق مالکیت موجود، شروط مالکیت دارایی را تعیین و کنترل می‌کنند. قراردادهای ارائه خدمات ایمیل و شبکه‌های اجتماعی، منافع مالکیتی کاربر را در خصوص محتواهایی که خلق، بارگذاری یا ذخیره می‌سازد، به‌طور سازگاری مورد حمایت قرار می‌دهند. این قراردادها فرض می‌کنند که در محتوای این‌گونه حساب‌ها، منفعت مالکیتی موجود است. به‌طور خلاصه، «آنچه متعلق به شماست، برای شما باقی می‌ماند.»^{۲۰}

تاکنون دادگاه‌ها نافذ بودن شروط منع‌کننده یا محدودکننده انتقال دارایی‌های دیجیتال را مورد توجه قرار نداده‌اند، اما تحت قواعد قراردادی، غیرمحمتم است که دادگاه‌ها قراردادهای دارایی دیجیتال را زیر سؤال ببرند. به منظور انعقاد معتبر یک قرارداد دیجیتال، شروط باید به طرز معقولی به اطلاع کاربر برسد و کاربر موافقت خود را با موافقت‌نامه ارائه خدمت اعلام نماید. وقتی که کاربری حسابی را ایجاد می‌نماید یا برای دریافت خدمت آنلاینی ثبت نام می‌کند، به‌طور معمول ارائه‌کننده خدمت از وی می‌خواهد که موافقت خود را با شروط ارائه خدمت با انتخاب گزینه مربوط یا فشردن دکمه مورد نظر، اعلام نماید.^{۲۱} اگر کاربران این اقدام را انجام ندهند، قادر به ادامه مسیر برای ایجاد حساب کاربری یا دریافت خدمت مورد نظر نخواهند بود. دادگاه‌ها، عموماً این رویه را معتبر و نافذ می‌دانند، به این معنی که شروط قراردادی به طرز معقولی به اطلاع کاربر می‌رسد و کاربر با تأیید و انتخاب گزینه مورد نظر، موافقت خود را اعلام می‌دارد. اینکه کاربران با استفاده از خدمات ایمیل، حق انتقال آن را بر اثر مرگ به دلیل محدودیت‌های قراردادی اعراض نموده‌اند یا خیر، ابهام دارد. حتی اگر به اعراض از حق خود آگاه باشند، مشخص نیست که بازار، یک انتخاب واقعی برای استفاده از خدمات شرکت دیگری که اجازه انتقال دارایی‌های دیجیتال بر اثر مرگ را می‌دهد، فراهم نموده است یا خیر. فقدان گزینه جایگزین، هرگونه کنترل واقعی دارندگان حساب کاربری بر دارایی‌های دیجیتال خود را با مشکل مواجه می‌سازد. اگرچه دادگاه ممکن است قرارداد دارایی دیجیتال را به دلیل مسائلی که در انعقاد قرارداد و چگونگی ایجاب و قبول وجود دارد، بی‌اعتبار بداند. حتی اگر این قراردادهای خصوصی بین ارائه‌کنندگان خدمت و کاربران معتبر باشند،

19. Ibid.545.

20. Natalie M. Banta (2017), op. cit., 1105.

21. "clickwrap" or "browsewrap" Agreement

شروطی که قابلیت توارث این دارایی‌ها را انکار می‌کنند باید طبق مصالح عمومی، باطل اعلام شوند.^{۲۲} به عنوان مثال، توافقات Clickwrap^{۲۳}، معمولاً لازم‌الاجرا هستند زیرا مستلزم مرور شروط ارائه خدمت توسط کاربر و اعلام موافقت با آنها قبل از استفاده از خدمات وبسایت موردنظر می‌باشند. از سوی دیگر، توافقات Browsewrap^{۲۴}، معمولاً لازم‌الاجرا نیستند، زیرا یا شروط در یک صفحه وب به طور غیرواضح قرار گرفته‌اند و یا نیاز به لینک مجزایی برای دسترسی دارند. این دو نوع موافقت‌نامه، از فرم قدیمی‌تری از قراردادهای، برای مثال، توافقات Shrinkwrap^{۲۵} نشأت گرفته‌اند که به‌طور معمول در بسته تحویلی به مشتریان در بدو ورود ارائه می‌شد.^{۲۶}

باوجوداین، حقوق قراردادی نمی‌تواند بهترین راه‌حل برای مدیریت شخصیت آنلاین، پس از مرگ باشد. شروط متنوع و عبارات مبهم مورد استفاده هر یک از ارائه‌کنندگان خدمات آنلاین، در کنار قابلیت تغییر شروط به اراده و تشخیص این شرکت‌ها، هزینه تطبیق با شروط متنوع ارائه خدمت را برای کاربران عادی بالا می‌برد. این توافقات ارائه خدمت آنلاین که اراده کاربران برای مدیریت استفاده آتی از حساب‌های کاربری را محدود می‌کنند، تهدیدی برای رشد بالقوه این صنعت محسوب می‌شوند. همچنین این محدودیت‌ها، کاربران را برای یافتن راه‌حل خلاقانه در جای دیگر، تشویق می‌کنند.^{۲۷} علی‌رغم قابلیت اجرای کلی شروط ارائه خدمت، تعدادی از محققان، با این استدلال که این قراردادهای طولانی هستند و به ندرت خوانده می‌شوند، نسبت به اعتبار آنها مشکوک هستند. به علاوه، تحلیلگران، از لازم‌الاجرا نبودن موافقت‌نامه‌های ارائه خدمت دفاع نموده‌اند، زیرا این قراردادهای طویل، موجب بی‌رغبتی افراد در خواندن این توافقات می‌شوند. در حقیقت، آمار نشان می‌دهد که کاربران به ندرت این

22. Natalie M. Banta (2014), op.cit, 821-3.

۲۳. نوعی اعلام موافقت با شروط ارائه خدمت شرکت‌های اینترنتی است که با کلیک کردن بر جعبه/باکس «من موافقم» صورت می‌پذیرد.

available at <https://en.wikipedia.org>.

۲۴. شرطی است که در حقوق اینترنت در قالب یک لینک در پایین صفحه به منظور ارجاع به یک قرارداد یا توافق‌نامه مجوز بهره‌برداری برای دسترسی یا استفاده از محتویات یک وبسایت یا محصول قابل بارگیری به کار می‌رود.
available at <https://en.wikipedia.org>.

۲۵. توافقی است که داخل بسته‌بندی مهر و موم شده محصولات مادی و ملموس قرار دارد و تا لحظه خرید یا استفاده از محصول، قابل رؤیت نیست

available at <https://en.wikipedia.org>.

26. Joseph Ronderos, "Is Access Enough: Addressing Inheritability of Digital Assets Using the Three-Tier System under the Revised Uniform Fiduciary Access to Digital Assets Act", *Transactions: The Tennessee Journal of Business Law* 3 (2017): 1051-2, accessed September 5, 2020.

27. Noam Kutler (2011), op.cit. 1649-52.

قراردادها را می‌خوانند و تأیید می‌کند که تصور عمومی این است که تعداد زیادی از کاربران، قبل از تأیید آن را نمی‌خوانند. همچنین، رضایت دوطرفه در قراردادهای طویل‌اعلام موافقت که به ندرت خوانده می‌شوند، قابل احراز نیست.^{۲۸}

همان‌طور که ملاحظه شد، در قراردادهای ارائه خدمت دارایی دیجیتال، مالکیت این دارایی‌ها به رسمیت شناخته می‌شود. همچنین، اگرچه شروط ارائه خدمت شرکت‌های ارائه‌کننده خدمات آنلاین، می‌تواند این مالکیت یا انتقال آن بعد از فوت کاربر را محدود سازد، دادگاه‌ها به دلیل ملاحظات عمومی و یا فقدان برخی شرایط شکلی تنظیم این قراردادها، به شروط محدودکننده مالکیت کاربر و انتقال آن بعد از فوت، ترتیب اثر نمی‌دهند.

در مجموع، ارائه‌دهندگان خدمات ایمیلی، در اختلاف با دارندگان حساب کاربری یا وراث آنها به دلیل فقدان شفافیت قوانین موجود، دست بالا را دارند. برای مثال در یک پرونده کانادایی، یک ارائه‌دهنده خدمت ایمیل (اینترنت)^{۲۹}، دسترسی به ایمیل توسط یک دارنده حساب کاربری (نانسی کارتر) را، به خاطر یک اختلاف مربوط به صورت حساب، معلق نمود. تعلیق دسترسی و یا انقضای حساب کاربری ایمیل، هم برای دارنده حساب کاربری و هم برای فرستندگان پیام به این حساب، عدم قطعیت یکسان ایجاد می‌کند و به‌صورت بالقوه، کسب و کار و ارتباطات شخصی را در مقیاس وسیعی، متأثر می‌سازد. اگرچه پرونده نانسکی کارتر، شامل محدودیت دسترسی به حساب کاربری شخص متوفی نبود، اما دارای اصول مشابه می‌باشند. نپذیرفتن حق دسترسی وراث به حساب کاربری ایمیل شخص متوفی، شرایط عدم اطمینان برای فرستندگان پیام به آن حساب و وراثی که ممکن است قادر به دسترسی به مکالمات مهم نباشند، ایجاد می‌نماید. برای مثال در ایالت کالیفرنیا، انقضای حساب کاربری ایمیل از طریق اعمال یک دوره اعلامی ۳۰ روزه قبل از انقضای خدمت ایمیلی، اطلاع‌رسانی می‌شود. این قاعده به‌طور معقولی، حقوق دارندگان حساب کاربری و ارائه‌دهندگان خدمات ایمیلی را متعادل می‌سازد. برای دارندگان حساب کاربری، مقررات، یک دوره اخطار (هشدار) حداقلی را تضمین و ارائه‌دهندگان خدمت را از کوتاه کردن این دوره به‌وسیله قرارداد، منع می‌کند.^{۳۰}

یادآور می‌شود هرگونه ممانعت از دسترسی به حساب کاربری ایمیل برای کاربر یا وراث و نمایندگان

28. Joseph Roderson (2017), op.cit.1056.

29. Inter.net

30. Jonathan J. Darrow and Gerald R. Ferrera, "Who Owns a Decedent's Email: Inheritable Probate Assets or Property of the Network?", *10 N.Y.U. J. Legis. & Pub. Pol'y* 281 (2006-7):11, accessed September 6, 2020.

قانونی بعد از فوت، می‌تواند خسارات مادی و معنوی جبران‌ناپذیری به ارسال‌کنندگان پیام یا ذی‌نفعان حساب کاربری ایمیل تحمیل نماید. به عنوان مثال، چنانچه موضوع ایمیل، قراردادی تجاری یا قرارداد ليسانس بهره‌برداری از یک اثر ادبی هنری برای امضا یا اعلام موافقت باشد و امکان دسترسی به حساب کاربری ایمیل از جانب شرکت‌های ارائه‌کننده خدمت ایمیلی سلب شده باشد، بروز خسارات مادی و معنوی مرتبط، غیرقابل انکار است.

۲-۱- دلایل و نگرانی‌های شرکت‌های ارائه‌کننده خدمات اینترنتی

۱-۲-۱- نگرانی‌های اداری و مالی

ارائه‌کنندگان خدمات اینترنتی ممکن است به دلیل نگرانی در خصوص مسائل اداری و هزینه‌ها، قابلیت انتقال دارایی‌های دیجیتال را در قراردادها منع کنند. مدیریت درخواست‌های اشخاص امین و ذی‌نفعان، یک نوع خروج بالقوه منابع برای این شرکت‌ها محسوب می‌شود؛ زیرا ارائه خدمتی که در ارتباط دائم با کاربران متوفی باشد، ممکن است منابع شرکت را به اموری تعمیم دهد که تمایل دارد برای کاربران زنده تخصیص دهد. برآورد منابع مورد نیاز برای انتقال دارایی‌ها پس از مرگ، موجب تشویق اکثر شرکت‌ها برای اتخاذ سیاست عدم قابلیت انتقال این‌گونه دارایی‌ها شده است. بسیاری از ذی‌نفعانی که درصد دسترسی به حساب کاربری متوفی هستند، انتظار ندارند که ارائه‌کننده خدمت اجازه باقی ماندن حساب به مدت نامحدود در سکوی اطلاعاتی شرکت را بدهد. در واقع، آنها خواستار دسترسی به حساب کاربری متوفی برای بازیگری و ذخیره فایل‌های ضروری و مهم هستند. در بسیاری از موارد، ارزش دارایی‌های دیجیتال یک کاربر، بسیار ناچیز است و به سختی می‌توان موقعیتی را تصور کرد که گوگل، مایکروسافت یا یاهو بتوانند این ارزش را از حساب کاربری ایمیل متوفی تشخیص دهند. ارزش حساب‌های کاربری ایمیل، فقط می‌تواند به وسیله ذی‌نفعان متوفی که دارنده کپی‌رایت و حق انتشار محتویات ایمیل به منظور کسب منفعت می‌باشند، تشخیص داده شود.^{۳۱} به نظر می‌رسد دغدغه وراثت و نمایندگان قانونی کاربر، بر این‌گونه نگرانی‌ها ارجحیت داشته باشد و قوانین و دادگاه‌ها نباید به این موضوع در مقایسه با ارزش محتویات ایمیل ترتیب اثر دهند.

31. Natalie M. Banta (2014), op.cit., 835-42.

۱-۲-۲- قوانین حریم خصوصی فدرال و نگرانی‌های حریم خصوصی

شرکت‌ها نگرانی در خصوص حریم خصوصی کاربران را به عنوان توجیهی اساسی برای امتناع از تحصیل دارایی‌های دیجیتال پس از مرگ عنوان می‌کنند. اگرچه حریم خصوصی، عامل مهمی در تعیین اینکه دارایی‌های دیجیتال باید به ذی‌نفعان منتقل شوند یا خیر می‌باشد، اما ارائه‌کنندگان خدمت، در خصوص حریم خصوصی پس از مرگ کاربران تصمیم‌گیری می‌نمایند. در حوزه دارایی دیجیتال، قاعده پیش‌فرض شکل گرفته توسط بخش خصوصی، حذف محتوای ایمیل یا حساب شبکه‌های اجتماعی، علی‌رغم دلایل مناسب برای انتقال محتوا به خانواده‌ها می‌باشد. عملکرد شرکت‌ها در این زمینه تا حدودی مشکوک است. آنها ممکن است بیشتر علاقه‌مند به کاهش ریسک و هزینه‌ها تا بیان نگرانی در خصوص حریم خصوصی باشند.

نگرانی‌های مسؤولیت در برابر حریم خصوصی کاربران، ممکن است بزرگ‌نمایی شده باشد. بر اساس قوانین معمول آمریکا، حق شخصی نسبت به حریم خصوصی، پس از مرگ ادامه نمی‌یابد. حق اعتراض نسبت به نقض حریم خصوصی، یک حق شخصی است و به طور سنتی، حقوق شخصی، قابل واگذاری و انتقال در اثر مرگ نمی‌باشند؛ بنابراین، بستگان و دوستان شخص متوفی، نمی‌توانند علیه ارائه‌دهندگان خدمات ایمیلی و شبکه‌های اجتماعی به دلیل نقض حریم خصوصی بر اثر انتقال محتوای حساب کاربری آنها به وراثت، اقامه دعوا نمایند. جی توماس مک کارتی^{۳۲}، محقق برجسته در زمینه حق بر حریم خصوصی توضیح می‌دهد: «حقوق حریم خصوصی سنتی، جنبه‌های مختلفی از حقوق مادی و معنوی حق بر شهرت و حق بر منزلت شخص را حمایت می‌کند. وقتی که شخص مورد نظر فوت می‌کند، همه این منافع قانونی، در برابر نقض از بین می‌روند»؛ بنابراین، ISPها به طور منطقی نمی‌توانند در برابر ارائه محتوای حساب‌های کاربری آنلاین به خانواده متوفی، بیمی در خصوص نقض حریم خصوصی داشته باشند. در نتیجه، تصمیم‌گیری در خصوص انتقال یا عدم انتقال دارایی‌های دیجیتال پس از مرگ، طبق قراردادهای دیجیتال، باید در اختیار کاربران باشد و نه ISPها. این شرکت‌ها ممکن است طبق قانون ارتباطات ذخیره شده که بخشی از قانون حریم خصوصی ارتباطات الکترونیک است، مسؤول باشند. این قانون در سال ۱۹۶۸ به منظور حفظ حریم خصوصی اشخاص در ارتباطات آنلاین تصویب شد. این قانون، هر شخص یا نهادی را که یک خدمت ارتباطی الکترونیک به عموم ارائه می‌کند، از افشای عالمانه محتوای این ارتباطات الکترونیک منع می‌کند؛ مگر اینکه دریافت‌کننده این

32. J. Thomas McCarthy

اطلاعات، یک نماینده قانونی باشد یا افشای اطلاعات، با اراده مشتری صورت گرفته باشد. اگر شرکتی این قانون را نقض کند، ممکن است مسؤول جبران خسارات قانونی و تنبیهی و هزینه‌های وکالت پرونده باشد. شرکت‌ها از این قانون برای اجتناب از افشای اطلاعات و دارایی‌های موجود در حساب‌های آنلاین بهره می‌برند. به عنوان مثال، در پرونده آجمیان، شرکت یاهو در ابتدا با در اختیار قرار دادن اطلاعات حساب او به ذی‌نفعان، موافقت نمود اما در ادامه با تمسک به این قانون از ارائه اطلاعات خودداری کرد. تاکنون هیچ رویه قضایی وجود نداشته که دادگاهی مفاد این قانون را مانع انتقال حساب کاربری ایمیل بر اثر مرگ تفسیر نموده باشد. این قانون استثنائات زیادی برای ارائه اطلاعات به ذی‌نفعان دارد و نباید به ابزاری برای ممانعت از انتقال محتوای حساب کاربری به وراث و ذی‌نفعان، پس از مرگ تبدیل شود.^{۳۳}

تاکنون، دادگاه‌ها به اتفاق نظر در خصوص انتظار معقول از حریم خصوصی در محیط اینترنتی آنلاین نرسیده‌اند. برخی پرونده‌های دادگاه عالی، اظهار داشته‌اند که انتظار حفظ حریم خصوصی برای اطلاعات و افراد که آگاهانه در اختیار شخص ثالث قرار گرفته‌اند وجود ندارد. برای مثال، سوابق بانکی، سوابق تلفنی و یا هر سوابق ممکن در فضای مجازی - حتی اگر اراده مالک بر نگهداری خصوصی اطلاعات توسط شخص ثالث باشد. این دادگاه فرض می‌کند که با پیوستن به مراودات در فضای مجازی، افراد، ریسک به اشتراک گذاشتن اطلاعات با دولت یا دیگر اشخاص ثالث را آن‌طور که در توافق‌نامه خدمت مشخص شده است پذیرفته‌اند.^{۳۴}

هدف مشترک همه ارائه‌کنندگان خدمات اینترنتی، اعتماد عمومی و جلب رضایت مشتریان است^{۳۵} البته ممکن است شرکتی که در حفظ اطلاعات شخصی کاربران پس از مرگ، طبق تعهدات قراردادی ناکام است، با فشار بازار مواجه شود. همچنین ممکن است کاربران، نسبت به یک حساب کاربری ایمیل یا شبکه اجتماعی که به حفظ امنیت آن در طول زندگی و پس از مرگ اطمینان ندارند، استقبال نشان ندهند^{۳۶}؛ بنابراین، احساس عمومی جامعه و فشار بازار و رسانه‌ها می‌تواند موجب تغییر نگرش و

33. Ibid. 835-42.

34. Jeannie Pridmore & John Overocker, "Privacy in Virtual Worlds: A US Perspective", *Journal of Virtual Worlds Research* 7:1(2014): 8-9, accessed August 22, 2020.

۳۵. به رسمیت شناختن حق اشخاص در کنترل شخصیت آنلاین خود پس از مرگ، به نفع شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات اینترنتی نیز هست؛ زیرا استفاده از خدمات آنها افزایش یافته و خلاقانه‌تر می‌شود. بنابراین هم جامعه و هم کسب‌وکارها از اعمال چنین حقی سود می‌برند. مشابه همین سود بود که باعث شد دولت انگلستان در قرن دوازدهم حق مالکیت اشخاص بر زمین را به رسمیت بشناسند زیرا باعث می‌شد اشخاص با انگیزه بیشتری بر روی زمین خود کار کنند و تولید محصول نیز بدین ترتیب افزایش می‌یافت.

36. Natalie M. Banta (2016), op.cit. 963.

سیاست‌های این شرکت‌ها در ارائه خدمات و تسهیل انتقال دارایی‌های دیجیتال مشتریان پس از مرگ شود.

۲- راهکارهای موجود برای مقابله با چالش‌های دسترسی به حساب کاربری ایمیل بعد از فوت کاربر

۲-۱- قانونگذاری - تجربه ایالات متحده آمریکا

در سال ۲۰۱۳، کمیته دسترسی امانی به دارایی‌های دیجیتال کمیسیون حقوق متحدالشکل آمریکا، مسائل بالقوه مرتبط با دسترسی امین به دارایی‌های دیجیتال را احصاء نمود. مهم‌ترین موضوعات مرتبط با دسترسی امین به دارایی‌های دیجیتال، موارد زیر بودند:

الف- حریم خصوصی اشخاص متوفی

- تکالیف پیشگیرانه برای نمایندگان شخصی به هنگام دسترسی به حساب کاربری آنلاین شخص

متوفی

بدیهی است در غیاب یک قانون دولتی که شرایط دسترسی امین به حساب‌های آنلاین را فراهم می‌سازد، نیاز به دستور دادگاه برای چنین دسترسی وجود دارد. به علاوه اگر یک امین، بدون اختیار و اجاره قانونی به حساب آنلاین متوفی دسترسی پیدا کند، ممکن است مشمول مسؤولیت‌های حقوقی و کیفری قانون ارتباطات ذخیره شده، قانون حریم خصوصی رایانه الکترونیک^{۳۷} و قانون کلاهبرداری و سوء استفاده مصرف‌کننده^{۳۸} قرار گیرد.^{۳۹}

با تشخیص محدودیت‌های قانونگذاری کنونی و احتمال بالای ادعاهای آتی اشخاص امین برای دسترسی به حساب‌های دیجیتال، کمیسیون حقوق متحدالشکل، پیش‌نویس قانون دسترسی امانی متحدالشکل به دارایی‌های دیجیتال (UFADAA)^{۴۰} را در سال ۲۰۱۴ تدوین نمود. شروط اصلی این قانون، دارایی دیجیتال را به طور جامع تعریف نمود که به معنی «یک سابقه الکترونیک» بود و یک امین را با اختیارات گسترده برای دسترسی به دارایی‌های دیجیتال فرض نمود (مگر در صورت منع به موجب وصیت‌نامه متوفی یا دستور دادگاه). اعطای دسترسی گسترده به یک امین، مانند نماینده

37. Electronic Computer Privacy Act.

38. Consumer Fraud and Abuse Act.

39. Joseph Ronderson (2017), op.cit.1036-7.

40. Uniform Fiduciary Access to Digital Assets Act

شخصی یک دارایی، شامل تحصیل محتوای ارتباطات الکترونیک، مانند پیام‌های ایمیلی می‌شد. اگرچه شرایط دسترسی گسترده این قانون با هدف کمک به اداره دارایی‌ها بود، همچنین مبنایی برای مقاومت اساسی در طول فرایند قانونگذاری شد. شرکت‌هایی مانند فیس بوک و گوگل، نگرانی‌های مرتبط با حریم خصوصی در رابطه با دسترسی گسترده و بدون محدودیت امین به حساب‌های کاربری دیجیتال را مطرح کردند. علاوه بر این، یاهو، اعتراض نمود که تدارک دسترسی به حساب کاربری ایمیل متوفی توسط یک نماینده شخصی، توافق‌نامه شروط ارائه خدمت بین شرکت و دارنده حساب کاربری را نقض می‌نماید. به طور طعنه‌آمیزی، تعدادی از شرکت‌های فناوری، در فرایند تهیه پیش‌نویس این قانون شرکت نمودند. مخالفان این قانون در عوض انتظار برای ظهور نسخه اصلاحی آن، جایگزینی برای ملاحظه قانونگذاران ایالتی تهیه نمودند که قانون انتظارات حریم خصوصی پس از مرگ و گزینه‌های انتخابی نام‌گرفت (PEAC Act)^{۴۱}. بخش (A) ۱ این قانون، مستلزم این است که ارائه‌کنندگان خدمات آنلاین، پس از صدور دستور دادگاه، به نمایندگان شخصی، سابقه یا اطلاعات دیگر مرتبط با کاربر متوفی را (اما نه هر محتوایی) ارائه نمایند؛ به عبارت دیگر، یک نماینده شخصی ممکن است لیستی شامل «از «تا» مرتبط با حساب کاربری تحصیل نماید، اما ممکن است عین و بدنه اصلی ایمیل‌ها را طبق این ماده قانونی، مشاهده نکند. اگرچه طبق بخش (B) ۱، اگر نماینده شخصی، مدرکی مبنی بر اراده متوفی برای افشای محتوای مرادفات پس از مرگ ارائه دهد، دادگاه می‌تواند دستور افشای محتوای ارتباطات الکترونیک را صادر نماید. در هر صورت، طبق این قانون، نماینده برای تحصیل اطلاعات مورد نظر، موظف به اخذ دستور دادگاه است؛ بنابراین قانون (PEAC) در سوی دیگر طیف حریم خصوصی در موضوع دسترسی نماینده به حساب کاربری آنلاین متوفی در مقایسه با قانون (UFADAA) قرار دارد. در جولای ۲۰۱۵، کمیسیون حقوق متحدالشکل آمریکا، به انتقادات مربوط به حریم خصوصی پاسخ داد و جایگزینی برای قانون (PEAC) در قالب نسخه اصلاح شده قانون (UFADAA) ایجاد نمود که در محافظت از حریم خصوصی متوفی، مانند یکدیگر هستند.^{۴۲}

بیشتر ایالات آمریکا اعضای خانواده و وراثت را از دسترسی به اطلاعات آنلاین ذخیره شده توسط متوفی منع می‌کنند. به علاوه، توافقات مربوط به حریم خصوصی بین دارندگان حساب کاربری و

41. Privacy Expectation Afterlife and Choices Act

42. Alberto B Lopez, "Death and the Digital Age: The Disposition of Digital Assets." *Savannah Law Review* 1(2016): 84-7, accessed August 26, 2020.

ارائه‌دهندگان خدمات اینترنتی^{۴۳} (ISPs)، دسترسی به حساب‌های کاربری دیجیتال را محدود می‌کنند و موانعی برای اعضای خانواده متوفی که قصد دسترسی به چنین حساب‌هایی دارند، ایجاد می‌نمایند. در پاسخ به این مشکل، ایالت‌ها، ابهامات مرتبط با دارایی‌های دیجیتال را به‌وسیله قوانین حاکم بر این دارایی‌ها، مورد توجه قرار داده‌اند. به عنوان مثال، ایالت دلاور^{۴۴} در سال ۲۰۱۴، اولین ایالتی بود که قانون جامع و وسیعی در خصوص دسترسی و استفاده از دارایی‌های دیجیتال پس از مرگ وضع نمود. قانون دسترسی امین به دارایی‌ها و حساب‌های دیجیتال دلاور (FADADAA)، حق دسترسی وسیعی به دارایی یا حساب دیجیتال متوفی برای اشخاص امین قائل می‌باشد؛ مانند همان روشی که اشخاص امین، دارایی فیزیکی را به ارث می‌برند.^{۴۵} همچنین در ژانویه ۲۰۱۲، قانونگذاران ایالت‌های نبراسکا^{۴۶} و اورگان^{۴۷}، بحث‌هایی را پیرامون برنامه‌ریزی دارایی‌های دیجیتال آغاز نمودند. هدف قانون نبراسکا که بعد از قوانین اوکلاهاما و ایداهو شکل گرفت، این بود که به نماینده شخصی کاربر متوفی دسترسی به حساب کاربری و امکان کنترل دارایی‌های دیجیتال، شامل رسانه‌های اجتماعی و حساب کاربری ایمیل داده شود. این نماینده، امکان حذف یا اصلاح هرگونه رسانه اجتماعی یا حساب کاربری ایمیل متوفی را خواهد داشت. برخی برنامه‌ریزان دارایی در اورگان، مشتریان را راهنمایی نموده‌اند که یک نامه دستورالعمل دارایی مجازی VAIL^{۴۸} ایجاد نمایند و آن را در یک جعبه امانت نگهداری کنند. این نامه، همه حساب‌های کاربری و دارایی‌های آنلاین شخص متوفی را مشخص می‌نماید و امکان دسترسی به آدرس وبسایت‌ها، نام‌های کاربری و کلمات عبور را برای یک نماینده معین، فراهم می‌سازد. ممکن است این رویه، نقشی در شکل‌گیری زبان قانونگذاری ایالت اورگان ایفا نماید.^{۴۹}

به علاوه در ژانویه ۲۰۱۲، کمیسیون حقوق متحدالشکل (ULC)، کمیته‌ای برای مطالعه نیاز به امکان‌سنجی قوانین ایالتی در خصوص قدرت روابط امانی و اختیار دسترسی به اطلاعات دیجیتال، تشکیل داد. در حال حاضر این کمیته در حال تهیه پیش‌نویس قانونی است که «به اشخاص امین،

43. Internet Service Provider

44. Delaware

45. Matthew W. Costello, "The PEAC of Digital Estate Legislation in the United States: Should States Like That?", *Suffolk University Law Review* 429(2016): 430, accessed September 28, 2020.

46. Nebraska

47. Oregon

48. Virtual Asset Instruction Letter

49. Maria Perrone, "What Happens When We Die: Estate Planning of Digital Assets." *CommLaw Conspectus: Journal of Communications Law and Policy* 1 (2012): 200-1, accessed September 13, 2020.

اختیار مدیریت و توزیع دارایی‌های دیجیتال، رونوشت برداری یا حذف دارایی‌های دیجیتال و دسترسی به این دارایی‌ها را اعطا می‌کند» و یک پیش‌نویس کاری تهیه کرده است که به نمایندگان شخصی، امکان دسترسی به حساب کاربری ایمیل شخص متوفی که به‌وسیله رمز عبور حفاظت می‌شود را اعطا می‌کند.^{۵۰}

همان‌طور که توضیح داده شد، قانونگذاری به عنوان یک تجربه موفق در آمریکا، بسیاری از نگرانی‌ها و عدم شفافیت‌ها در ارتباط با دسترسی به حساب کاربری ایمیل بعد از فوت کاربر را مرتفع نموده است.

۲-۲- خدمات برنامه‌ریزی دارایی دیجیتال (DEPS)^{۵۱}

از آنجایی که دارایی‌های دیجیتال، محصول یک قرارداد می‌باشند، قراردادهای خصوصی، نحوه استفاده، فروش، انتقال، استننا نمودن، اعطا کردن و یا افشای دارایی را از طریق وصیت‌نامه تعیین می‌کنند.^{۵۲} وقتی که کاربر، نگران حفظ حریم خصوصی دارایی آنلاین خود است، راه‌حل منطقی آن تنظیم وصیت‌نامه‌ای است که تعیین می‌کند چه اتفاقی برای دارایی‌های دیجیتال او پس از مرگ باید رخ دهد. به این روش، شخص متوفی می‌تواند مقامات اداری را به سمت حذف و پاک‌سازی هر محتوایی که او می‌خواهد خصوصی باقی بماند، هدایت کند. طرفداران این نظر پیشنهاد می‌کنند که برنامه‌ریزی برای وضعیت دارایی‌های دیجیتال در زمان مرگ می‌تواند راه‌حلی عملی و جذاب برای این مسأله باشد. بررسی دارایی‌های دیجیتال با ملاحظه دیگر قوانین حاکم بر دارایی‌های سنتی، می‌تواند در تشخیص و شناسایی حقوق مقامات اجرایی نسبت به دارایی‌های آنلاین شخص متوفی مؤثر باشد. خدمات برنامه‌ریزی دارایی‌های دیجیتال، مانند خدمات برنامه‌ریزی دیگر دارایی‌ها هستند و هر دو اجازه مدیریت انتقال دارایی‌های معینی از میان ماترک را می‌دهند؛ اما درحالی که دیگر خدمات برنامه‌ریزی، به دارایی‌های ملموس سنتی در میان ماترک توجه دارند، خدمات برنامه‌ریزی دارایی‌های دیجیتال، تمرکز بر دارایی‌های ناملموس دارد. در واقع این ایده، یک مفهوم جدید است که پروتکل‌های جمعی را در خصوص اختیار دارنده حساب کاربری برای توزیع دارایی‌های دیجیتال بر اثر مرگ با اعطای کلمه عبور حساب کاربری به مقامات اجرایی از پیش تعیین شده، توضیح می‌دهد. در ظاهر، این مفهوم به عنوان

50. Rebecca G. Cummings, "The Case Against Access to Decedents' E-mail: Password Protection as an Exercise of the Right to Destroy", *MINN. J. L. SCI. & TECH* 15:2 (2014): 901-2, accessed September 10, 2020.

51. Digital Estate Planning Services

52. Natalie M. Banta (2017), op.cit., 1099.

یک راه‌حل دائمی به نظر می‌آید و البته نقاط ضعفی هم دارد. اولاً این مفهوم، در سال‌های اخیر ظهور پیدا کرده و نسبتاً جدید است و به دلیل تازگی آن، انتظارات جامعه در خصوص کارکردهای خاص آن، کاملاً متفاوت است. اگرچه بیشتر خدمات برنامه‌ریزی دارایی‌های دیجیتال در حال اجرا به روش‌های متفاوتی کار می‌کنند، همگی در صدد حل بسیاری از مسائل مشابه هستند. یک ویژگی مشترک همه این خدمات، برنامه‌ای است که به‌واسطه آن هر ارائه‌کننده خدمات آنلاین، محتوای دیجیتال متعلق به شخص متوفی را در اختیار اشخاص مورد نظر او قرار می‌دهد. باید به این شخص معین که به عنوان مقام اجرایی دیجیتال شناخته می‌شود، کلمات عبور محافظتی برای انتقال داده‌ها ارائه شود. این راه‌حل، مجدد مسأله حریم خصوصی کاربر را مطرح می‌سازد، زیرا اجازه دسترسی شخص ثالث به حساب‌های کاربری متوفی، می‌تواند نقض مستقیم توافق‌نامه ارائه خدمت بین شرکت ارائه‌کننده خدمات آنلاین و کاربر محسوب شود. همچنین، قانون ارتباطات ذخیره شده (SCA)، هنوز به لحاظ نظری می‌تواند چنین شرطی در وصیت‌نامه را صرف‌نظر از اینکه ایالت مورد نظر، قانونی در این موضوع تصویب نموده است یا خیر، بی‌اثر نماید. این نوع خدمات مربوط به میراث و ترکه، علی‌رغم پتانسیل موجود، ممکن است راه‌حل‌های وعده داده شده‌ای که به‌طور ذاتی در مفهوم یک مقام اجرایی دیجیتال وجود دارند را فراهم نسازند. ماهیت این‌گونه خدمات، احتمالاً الزامات قراردادی ارائه‌کنندگان خدمات آنلاین را با اشکال مواجه می‌سازد، ضمن اینکه راه‌حلی برای واقعیت مشکل‌ساز حقوق مکتسبه، تحت قانون ارتباطات ذخیره نیز ارائه نمی‌نمایند. در نهایت، این‌گونه خدمات، تنها موقعیت‌هایی را در نظر می‌گیرند که متوفی وصیت‌نامه‌ای متضمن نحوه افشای ماترک برجای گذاشته است. در بهترین حالت، این خدمات، می‌توانند بینشی در خصوص انتقال دارایی‌های دیجیتال در زمان مرگ، وقتی که وصیت‌نامه‌ای وجود دارد، ارائه نمایند.^{۵۳}

۲-۳- دستور قضایی

در غیاب نگرشی واحد به مدیریت دارایی‌های دیجیتال، ذی‌نفعان و خانواده متوفی، درگیر مسائل و موضوعات مرتبط با مدیریت این دارایی‌ها می‌شوند. از سوی دیگر، به دلیل اینکه شرکت‌های ارائه‌کننده خدمات میزبانی اکثریت دارایی‌های دیجیتال، در حوزه‌های قضایی چندگانه قرار دارند و به مشتریان خود در قلمروهای متفاوت قضایی خدمت ارائه می‌کنند، اتحاد در قوانین، نیازی مبرم است^{۵۴}؛ بنابراین،

53. Rachael E. Ferrante (2013), op.cit., 55-7.

54. Maria Perrone (2012), op.cit., 198.

در غیاب راهکارهای قانونی و اجرایی برای دسترسی و انتقال محتوای کی‌رایتی ایمیل‌ها، تنها راهکار موجود، استمداد از اقدامات قضایی است. در این زمینه دادگاه‌ها و قضات می‌بایست ضمن به‌روزرسانی دانش تخصصی و توجه به توسعه تکنولوژی و نیاز جوامع، طبق واقعیات موجود و با در نظر گرفتن ابعاد مختلف موضوع، اقدام به صدور آرای قضایی متقن نمایند. در این زمینه به مرور دو پرونده قضایی در ایالات متحده آمریکا می‌پردازیم.

الف- جان آجمیان^{۵۵} حساب کاربری ایمیل یاهو خود را در سال ۲۰۰۲ افتتاح نمود و در سال ۲۰۰۶ در یک حادثه رانندگی درگذشت. پس از مرگ جان، برادر و خواهرش درصدد دسترسی به حساب کاربری ایمیل او به منظور اطلاع‌رسانی به دوستان و بستگانش بودند. با اینکه یاهو در ابتدا با دادن اطلاعات مورد نیاز آنها پس از ارائه مدارک لازم موافقت نمود، متعاقباً از دسترسی آنها به حساب کاربری ایمیل جان، امتناع نمود. طبق توافق ارائه خدمت در سال ۲۰۰۶، یاهو استدلال نمود که حقی برای قابلیت توارث و انتقال محتوای حساب کاربری ایمیل وجود ندارد. دادگاه به این موضوع که آیا حساب کاربری ایمیل قابلیت انتقال دارد یا خیر، ورود نکرد، زیرا یاهو بر اساس شرط انتخاب دادگاه در موافقت‌نامه ارائه خدمت، طرح دعوا در ماساچوست^{۵۶} را رد نمود. اگرچه دادگاه امور حسبی، دعوا را رد نمود، اما طبق درخواست متوجه شد که یاهو مدارک شفافی مبنی بر اطلاع‌رسانی معقول الحاقیه توافقی ارائه خدمت به شاکیان پرونده ارائه نداده و از تنفیذ شرط محدودیت انتخاب دادگاه در قرارداد امتناع نموده است. دادگاه همچنین متوجه شد که متوفی در زمان مرگش، مقیم ماساچوست بوده است. در نتیجه، پرونده به دادگاه امور حسبی ارجاع داده شد با این استدلال که دارایی دیجیتال متوفی بخشی از دارایی او محسوب می‌شود و ادامه رسیدگی در دادگاه ایالتی ماساچوست بلامانع است. دادگاه صالح پس از رسیدگی، حکم به ارائه محتویات حساب کاربری به وراث صادر نمود.^{۵۷}

در اوایل سال ۲۰۰۵، پدر یک نظامی، جان الزورث، از طریق درخواستی به ظاهر بی‌ضرر، برای اینکه اجازه دسترسی به حساب کاربری پسر مرحومش داشته باشد، در سطح ملی خبرساز شد. پسر ۲۰ ساله او، جاستین^{۵۸} که عضو نیروی دریایی بود؛ در فلوجه، ۱۳ نوامبر ۲۰۰۴، به وسیله یک بمب

55. John Ajemian

56. Massachusetts

57. Natalie M. Banta (2014), op.cit., 832.

۵۸. لازم به ذکر است که جاستین در زمان مرگ، مجرد و فاقد وصیت‌نامه معتبر بود. همچنین با شروط ارائه خدمت یاهو مبنی بر غیرقابل انتقال بودن ایمیل و خاتمه خدمت بر اثر مرگ، موافقت نموده بود.

کنارجاده‌ای، کشته شده بود. آقای الزورث، می‌خواست که ایمیل‌هایی که پسرش در عراق ارسال و دریافت نموده بود، برای خلق یک یادبود به احترام پسرش، جمع‌آوری نماید. پسرش مهم این است که آیا ایمیل‌های او مانند یک نامه دست اول با همه پیوست‌ها (ضمائم)، قابل تملک و توارث بودند، یا تشبیه ذکر شده، نادرست است؟ سرانجام، یاهو Yahoo! شرکت ارائه‌کننده خدمات ایمیل جاستین، به درخواست آقای الزورث، پس از دریافت حکمی از یک دادگاه امور حسبی میشیگان، اجابت کرد.^{۵۹} یاهو اظهار کرد که در غیاب چنین حکمی، افشای اطلاعات حساب کاربر برای شخص ثالث، می‌تواند سیاست حریم شخصی آن را مورد نقض قرار دهد.^{۶۰}

نتیجه‌گیری

بر اساس مطالب ارائه شده در متن، می‌توان نتایجی به شرح بندهای ذیل استخراج نمود: توسعه روزافزون فناوری‌ها در فضای مجازی برای تأمین نیازهای شخصی و کسب و کار، موجب استقبال گسترده از ایمیل به عنوان ابزاری مناسب و سریع در راستای مکاتبات و مراودات الکترونیکی شده است. طبق تعریف دارایی دیجیتال، ایمیل نیز یک نوع دارایی دیجیتال است و محتوای آن می‌تواند از ارزش اقتصادی و معنوی بالایی برای ذی‌نفعان برخوردار باشد. بدیهی است محتوای ایمیل‌ها در صورت تأمین شرایط لازم، از حمایت کی‌رایت نیز برخوردار می‌باشند.

با توجه به شروط ارائه خدمت شرکت‌های ارائه‌کننده خدمات اینترنتی، چالش‌هایی برای دسترسی به محتوای ایمیل و انتقال آن پس از فوت کاربر وجود دارند. در شروط ارائه خدمت بیشتر این شرکت‌ها، امکان انتقال محتوا و دسترسی به حساب کاربری، پس از فوت کاربر وجود ندارد. این شرکت‌ها عواملی نظیر لزوم حفظ حریم خصوصی کاربر، نگرانی‌های مالی - اداری و نقض توافق ارائه خدمت را به عنوان بهانه‌ای برای عدم انتقال محتوای ایمیل‌ها به وراث و سایر نمایندگان قانونی کاربر متوفی مطرح می‌سازند.

با توجه به چالش‌های موجود و اهمیت دسترسی وراث و سایر ذی‌نفعان احتمالی به محتوای ایمیل‌های کاربر متوفی، ایالت‌های مختلف آمریکا اقدام به قانونگذاری به منظور فراهم‌سازی شرایط

۵۹. لازم به ذکر است که در پی فوت دختری ۱۵ ساله در مترو برلین، دادگاه عالی فدرال آلمان، استدلال نمود که حساب‌های کاربری شبکه‌های اجتماعی مانند بیشتر وضعیت‌های قراردادی، به وراث منتقل می‌شوند و آنها حق دسترسی به این حساب‌ها و محتوای دیجیتال آن را دارند.

60. Jonatan J. Darrow and Gerald R. Ferrera (2006-7), op.cit., 1-2.

دسترسی به حساب کاربری ایمیل متوفی نموده‌اند. بر این اساس، اشخاص امین و مقامات اجرایی ذی‌صلاح، اختیار دسترسی به این حساب‌ها را خواهند داشت. همچنین خدمات برنامه‌ریزی داری‌های دیجیتال، امکان تعیین امین و اشخاص ذی‌صلاح را طبق وصیت‌نامه یا خدمات آنلاین به منظور دسترسی به حساب کاربری ایمیل پس از فوت کاربر فراهم می‌سازند. بدیهی است در غیاب قانون و این‌گونه خدمات و همچنین سکوت یا ابهام قراردادهای ارائه خدمات ایمیلی، هرگونه دسترسی به این حساب‌ها، نیازمند صدور دستور قضایی است. لذا راهکارهای اجرایی پیشگیری و غلبه بر چالش‌های دسترسی به حساب کاربری ایمیل کاربر بعد از فوت شامل: قانونگذاری، خدمات برنامه‌ریزی داری‌های دیجیتال، توافق در قالب قراردادهای خصوصی و اخذ دستور قضایی می‌باشند.

در پایان به منظور بهره‌برداری ملی از این موضوع، پیشنهادی به شرح ذیل ارائه می‌شود:

از آنجایی که طبق قانون تجارت الکترونیک ایران مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۱۷، پیام ایمیلی نیز می‌تواند یک نوع داده پیام تلقی شود و محتوای این پیام‌ها بر اساس ماده ۲ قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸/۱۰/۱۱، قابلیت کی‌رایت دارند و می‌بایست به وراثت و سایر ذی‌نفعان احتمالی کاربر متوفی منتقل شوند؛ پیشنهاد می‌شود با توجه به مشکلات حقوقی و موقعیت جغرافیایی دفاتر مرکزی ارائه‌کنندگان خدمات ایمیلی، نسخه‌ای از محتوای مهم حساب کاربری ایمیل در یک دیسک سخت یا حافظه جانبی با هماهنگی و اطلاع شخص یا اشخاصی معتمد نگهداری شود یا طی وصیت‌نامه‌ای رسمی، شخص یا اشخاصی معتمد برای دسترسی به حساب کاربری بعد از فوت تعیین شود/شوند و نام کاربری و کلمه عبور حساب ایمیلی شخصی یا سازمانی، نزد آنها به امانت گذاشته شود. همچنین با توجه به رشد روزافزون داری‌های دیجیتال، پیشنهاد می‌شود موضوع توسط مراکز پژوهشی دولت و مجلس شورای اسلامی بررسی و قوانین مناسب به منظور تعریف دقیق داری‌های دیجیتال، قابلیت تملک و توارث و سایر موارد مرتبط به تصویب برسد و دولت با هماهنگی سایر دولت‌ها و سازمان‌های ذی‌صلاح بین‌المللی، همکاری در زمینه تدوین موافقت‌نامه یا کنوانسیون بین‌المللی برای تعیین تکلیف حساب‌های کاربری آنلاین و داری‌های دیجیتال پس از فوت کاربران را در دستور کار قرار دهد.

فهرست منابع

- Banta, Natalie M. "Inherit the cloud: the role of private contracts in distributing or deleting digital assets at death", *Fordham Law Review* 83 (2014): 799-853. accessed September 16, 2020.
- Banta, Natalie M. "Death and Privacy in the Digital Age." *North Carolina Law Review* 3 (2016): 927-90. accessed August 24, 2020.
- Banta, Natalie M. "Property Interests in Digital Assets: The Rise of Digital Feudalism." *Cardozo Law Review* 3 (2017): 1099-1158. accessed September 8, 2020.
- Costello, Mathew W. "The PEAC of Digital Estate Legislation in the United States: Should States Like That?", *Suffolk University Law Review* 429(2016): 429-49. accessed September 28, 2020.
- .Cummings, Rebecca G. "The Case Against Access to Decedents' E-mail: Password Protection as an Exercise of the Right to Destroy", *MINN. J. L. SCI. & TECH* 15:2 (2014): 897-944. accessed September 10, 2020.
- Jonathan J. Darrow, Jonathan J, and Gerald R. Ferrera. "Who Owns a Decedent's Email: Inheritable Probate Assets or Property of the Network?", *10 N.Y.U. J. Legis. & Pub. Pol'y* 281 (2006-7):. 1-44. accessed September 6, 2020.
- Ferrante, Rachael E. "The relationship between digital assets and their transference at death: It's complicated", *Loyola Journal of Public Interest Law* 15:1 (2013): 37-62. accessed August 20, 2020.
- Harbinja, Edina . "Legal Nature of Emails: A Comparative Perspective", *Duke Law And Technology Review* 4:1 (2015): 227-55. accessed September 13, 2020.
- Hooda, Gaurav. "Who Inherits A Selfie Vis A Vis :The Future of Digital Wills", *Supremo Amicus* 3 (2018): 1-16. accessed September 9, 2020.
- Hopkins, Jamie . "After life in the Cloud: Managing a Digital Estate", *Hasting Science And Technology Law Journal* 5:2)2013(: 210-42, accessed August 25, 2020.
- Horton, David. "Indescendibility", *California Law Review* 3(2014): 543-602. accessed August 13, 2020.
- Kutler, Noam. "Protecting your online you: new approach to handling your online persona after death", *Berkeley Technology Law Journal* 26 (2011): 1641-70. accessed August 20, 2020.
- Lopez, Alberto B. "Death and the Digital Age: The Disposition of Digital Assets." *Savannah Law Review* 1(2016): 77-90. accessed August 26, 2020.
- Manjares, Justin Ian M. "Exploring Digital Assets as a legal Concept for the Transmissibility of a Decedent's Digital Assets to His Heirs", *Juris Doctor, Ateneo De Manila Universit*(2019): 43. accessed August 15, 2020.
- Perrone, Maria . "What Happens When We Die: Estate Planning of Digital Assets." *CommLaw Conspectus: Journal of Communications Law and Policy* 1 (2012): 185-210.

accessed September 13, 2020.

- Jeannie Pridmore, Jeanie, and John Overocker. "Privacy in Virtual Worlds: A US Perspective", *Journal of Virtual Worlds Research* 7:1(2014): 1-14. accessed August 22, 2020.

- Ronderos, Joseph . "Is Access Enough: Addressing Inheritability of Digital Assets Using the Three-Tier System under the Revised Uniform Fiduciary Access to Digital Assets Act", *Transactions: The Tennessee Journal of Business Law* 3 (2017): 1031-66. accessed September 5, 2020.

- Snow, Ned . "A Copyright Conundrum: Protecting Email Privacy", *Kansas Law Review* 55 (2007): 503-72. accessed September 22, 2020.

- Watkins, Ashley F. "Digital Properties and Death: What Will Your Heirs Have Access to after You Die?", *Buffalo Law Review* 62 (2014): 192-235. accessed September 8, 2020.